

A Kúria

végzése

Az ügy száma: Kvk.IV.39.044/2024/6.

A tanács tagjai: Dr. Balogh Zsolt a tanács elnöke

Dr. Hajas Barnabás előadó bíró

Dr. Kalas Tibor bíró

A kérelmező: kérelmező

(cím1.)

A kérelmező képviselője: Mayer és Társai Ügyvédi Iroda

(cím2,

ügyintéző: Dr. Mayer Erika ügyvéd)

Az érintett: Momentum Mozgalom

(cím3)

Az érintett képviselője: Dr. Halász Árpád Ügyvédi Iroda

(cím4

ügyintéző: dr. Halász Árpád)

Az eljárás tárgya: választási ügyben hozott határozat bírósági felülvizsgálata

A felülvizsgálati kérelmet kérelmező

benyújtó fél:

A felülvizsgálni kért határozat: a Nemzeti Választási Bizottság 252/2024 számú határozata

Rendelkező rész

A Kúria

- a Nemzeti Választási Bizottság 252/2024. számú határozatát helybenhagyja;
- kötelezi a kérelmezőt, hogy az esedékesség napjáig fizessen meg az államnak – az állami adó- és vámhatóság illetékbevételi számlájára – 10.000 (azaz tízezer) forint közigazgatási nemperes eljárási illetéket. Az illetékfizetési kötelezettség e határozat jogerőre emelkedését követő 60. napon válik esedékessé.

A végzés ellen további jogorvoslatnak nincs helye.

Indokolás

A kifogás

[1] A Momentum Mozgalom (a továbbiakban: érintett) 2024. április 30. napján elektronikus úton kifogást nyújtott be az Nemzeti Választási Bizottsághoz (továbbiakban: NVB) a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény (továbbiakban: Ve.) 2. § (1) bekezdés c) pontjában foglalt alapelv, a Ve. 147. § (1) bekezdésében foglaltak és a pártok

működéséről és gazdálkodásáról szóló 1989. évi XXXIII. törvény (a továbbiakban: Párttv.) 4. § (2) bekezdésében foglaltak megsértése miatt.

[2] Előadta, hogy a Duna Médiaszolgáltató Nonprofit Zártkörűen Működő Részvénytársaság (továbbiakban: Kérelmező) 2024. április 27. napján az M1 médiaszolgáltatásban sugárzott, 19 óra 30 perckor kezdődött Híradó című műsorban (a továbbiakban: Kifogásolt tartalom1), valamint a 2024. április 28. napján 19 óra 30 perckor kezdődött Híradó című műsorban (a továbbiakban: Kifogásolt tartalom2) a Fidesz – Magyar Polgári Szövetség (a továbbiakban: Fidesz) támogatására buzdító tartalmat tett közzé.

[3] Kérelmező véleménye szerint a kifogásolt tartalmakban az M1 híradó kizárólagosan és egyoldalúan a Fidesz kampányüzenetét közvetítette. Megítélése szerint „híradónak álcázott kampányfilm került közzétételre”, amelyben a műsorvezető és a Fidesz képviselői „egybehangzóan a választáson használt kampányüzenetüket tették közzé.” Álláspontja szerint az aláfestő zene és a Jelölő szervezet arculata egyértelműen kampányeszközként jelenik meg, ezért a gyakorlat sérti a Ve. 2. § (1) bekezdését. megítélése szerint a Fidesz és a Kereszténydemokrata Néppárt jelölő szervezetek (a továbbiakban együtt: Jelölő szervezetek) neve, logója (emblémája), jelszava e szervezeteket népszerűsítik, támogatásukra ösztönöznek és a reklámhoz hasonló módon jelennek meg sértve ezzel a Ve. 147. §-át.

[4] Az érintett a kifogásában kérte, hogy az NVB állapítsa meg a hivatkozott jogszabálysértés tényét, illetve a kérelmezőt és a Jelölő szervezeteket tiltsa el a további jogszabálysértéstől és a választási kampány szabályainak megsértése miatt velük szemben szabjon ki bírságot.

[5] A kérelmező 2024. május 2-án megküldött nyilatkozatában a Kúria Kvk.I.37.353/2018/2. számú végzésére hivatkozva kifejtette, hogy a Ve. alapvető követelmények teljesülését érintően, lineáris médiaszolgáltatás esetében nem egyes műsorok, hanem a (kéthetes) műsorfolyam vizsgálatát kell elvégezni. A kampányidőszak kezdetére (2024. április 20. napja) tekintettel még nem telt el az említett kéthetes időszak.

[6] A médiaszolgáltatásokról és a tömegkommunikációról szóló 2010. évi CLXXXV. törvény (a továbbiakban: Mttv.), valamint a sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló 2010. évi CIV. törvény (a továbbiakban: Smtv.) rendelkezései által biztosított szerkesztői szabadságra hivatkozva előadta, úgy véli, eldöntheti, hogy a „kampányban megjelenő egyes szervezetekről milyen sorrendben és terjedelemben tudósít” a Ve. 2.§ (1) bekezdés c) pontja szerinti alapelv figyelembevételével. Rögzítette, hogy mivel a Ve. 147/A. § (1) bekezdése szerinti feltétel nem teljesül – vagyis valamennyi országos lista jogerős nyilvántartásba vétele nem történt meg –, a Médiaszolgáltató szerint politikai reklámnak minősülő önálló műsorszám közzétételére nem került sor. Hangsúlyozta, hogy a sérelmezett műsorszám általa szerkesztett médiatartalom. Előadta, hogy a Híradó televíziós műsorszám, így abban az egyes hírekhez, tudósításokhoz kapcsolódóan „nemcsak a Médiaszolgáltató által gyártott, hanem mások által készített, akár az egyes jelölő szervezetek által készített anyagok is megjelenítésre kerülnek. A hírekhez kapcsolódó képek vagy videók megválasztása a szerkesztői szabadság körébe tartozó döntés, amelynek korlátjait az Mttv. és az Smtv. vonatkozó rendelkezései jelentik meg.

A Nemzeti Választási Bizottság határozata

[7] Az NVB a 2024. május 3. napján kelt 252/2024. számú határozatában a kifogásnak részben helyt adott, és megállapította, hogy a kérelmező mindkét kifogásolt műsorszámában megsértette a Ve. 147.§ (1) bekezdésében foglaltakat, a kérelmezőt eltiltotta a további jogsértéstől és kötelezte, hogy a határozat rendelkező részét annak közlésétől számított három napon belül a 19 óra 30 perckor kezdődő Híradó című műsorban a jogsértő közléshez hasonló módon tegye közzé.

[8] Az NVB támadott határozatában rögzítette, hogy a Kifogásolt tartalom1 és a Kifogásolt tartalom2 két részből áll: „a műsorvezető a később bevágott videó részbeni ismertetésére irányuló bevezetőjét követően látható videók a Médiaszolgáltató által máshonnan átvett felvételek. A feliratozás, az egyes feliratozott szövegrészek színes kiemelése a Kiemelt tartalom2 esetében, a kameramozgás, a vágóképek gyors váltakozása, a háttérben lejátszott zene, illetve ezek együttese, valamint az a tény, hogy a nyilatkozattevő nem kifejezetten a Médiaszolgáltató munkatársának tesz nyilatkozatot, arra utal, hogy a felvételt a nyilatkozattevő, vagy vele azonos érdekkörbe tartozó személy készítette.”

[9] A Ve. 147. § (1) bekezdésében foglalt – a politikai reklám közzétételének korlátozására vonatkozó – rendelkezés megsértésével összefüggésben megállapította, hogy a kifogásban sérelmezett tartalmak közzétételére a kérelmező hírműsorában formálisan nem a politikai reklámra vonatkozó szabályok alapján került sor, de figyelemmel az NVB és a Kúria gyakorlatára, a műsorszám tartalma alapján is vizsgálható és politikai reklámnak minősíthető. Megítélése szerint helyesen hivatkozott arra a kérelmező, hogy politikai műsorszámnak csak a médiaszolgáltató által érdemben nem szerkesztett műsorszámok minősülnek, melyek vonatkozásában kiemelendő, hogy a médiaszolgáltatónak fel kell ismernie, hogy „a hírműsorába ágyazott kisfilm politikai reklámnak minősül, emiatt annak teljes terjedelemben történő közlése jogsértő.” Amennyiben érdemi tartalmi szerkesztésre került sor, a beágyazott kisfilmet nem lehet politikai reklámnak minősíteni.

[10] A Kifogásolt tartalom1. és a Kifogásolt tartalom2. vonatkozásában az NVB megállapította, hogy a kérelmező a Jelölő szervezetek kampányüzenetének adásba szerkesztése során nem eszközölt olyan változtatásokat, amelyek a tartalmat a közügyekről szóló tájékoztatás körébe sorolták volna, ilyen módon tehát a politikai reklám tiltott közzététele megvalósult: a kifogásolt tartalmak nem csupán szemléltető illusztrációk, a jelölő szervezet népszerűsítését szolgáló vagy támogatására ösztönző tartalmak. A kérelmező a videókban foglalt üzenet lényegét érdemi szerkesztés nélkül adta át műsorában, „nem elégedett meg a Fidesz kampányára tett utalással.”

[11] A fentiekre tekintettel az NVB megállapította a Ve.147. § (1) bekezdésében foglaltak sérelmét, ezzel összhangban pedig indokoltnak látta a kérelmező további jogsértéstől való eltiltása mellett a határozat rendelkező részének közzétételére kötelezést is a jogsértéssel érintett műsorban. Nem állapította meg azonban a Jelölő szervezetek jogsértését, hiszen a kifogásolt videók közzétételéről a kérelmező hozott döntést.

[12] Az NVB a kifogás Ve. 2. § (1) bekezdés c) pontjára vonatkozó részét elutasította, a bíróság kiszabására vonatkozó részét mellőzte, a Párttv. rendelkezésébe ütközésének vizsgálatát pedig érdemi vizsgálat nélkül elutasította.

A felülvizsgálati kérelem és az észrevétel

[13] A kérelmező felülvizsgálati kérelmében a határozat kifogásnak helyt adó részének megváltoztatását a vele szembeni kifogás elutasítását, valamint a határozat felfüggesztését kérte.

[14] Kérelmében kifejtette, hogy a Ve. 146. § a) pontjából és az Mttv. 203. § 55. pontjában foglaltakból levezethető, hogy politikai reklámnak kizárólag az érdemben nem szerkesztett, a reklámhoz hasonlóan közzétett műsorszám minősülhet. A kifogásolt műsorszámok szerkesztett médiatartalom minőségét, szerkesztői szabadság körébe tartozó tevékenységet a műsorszám leiratával törekedett alátámasztani. Előadta, hogy a hírekhez kapcsolódó képek vagy videók megválasztása a szerkesztői szabadság körébe tartozó döntés, amelynek korlátjait az Mttv. és az Smtv. vonatkozó rendelkezései jelentik. Hivatkozott a Kúria jogértelmezésére is, mely szerint érdemi tartalmi szerkesztésnek minősül a narrátor alkalmazása és a kampányfilm tömörítése is, amely a jelen esetben a kifogásolt műsorszámok tekintetében megvalósult. Rámutatott, hogy a 2/2014. NVB iránymutatásban az NVB megállapította, hogy csak az a tartalom minősíthető politikai reklámnak vagy hirdetésnek, amelyet megrendelés alapján, a szerkesztői szabadság nélkül – következésképpen szerkesztői felelősség nélkül – tesznek közzé. Más tartalom, amelyért a szerkesztőségnek felelősséget kell vállalnia, nem tekinthető politikai reklámnak vagy hirdetésnek.

[15] Hangsúlyozta, hogy választási kampányidőszakban a választópolgárok tájékoztatása céljából szokásos gyakorlat, hogy az egyes jelölő szervezetek kampányüzenetei, logója, kampányvideója médiatartalomban ismertetetésre kerül, amely médiatartalom azonban ettől nem veszíti el szerkesztett minőségét és nem tekinthető politikai reklámnak sem.

[16] Álláspontja szerint annak eldöntésekor, hogy egy adott hírműsorban felhasznált videó politikai reklámnak minősül-e, ugyancsak figyelembe kell venni a modern hírszerkesztési szokásokat és más hírműsorokban más videók felhasználását is vizsgálni kell, vagyis összességében kell a médiaszolgáltató ezirányú tevékenységét értékelni.

[17] Felülvizsgálati kérelmében a Kúria Kvk.III. 37.608/2019/4. és Kvk.III.37.375/2015/3. számú határozataira, valamint a Legfelsőbb Bíróság Kvk.IV.37.214/2006/2. számú határozatára hivatkozott.

[18] Az érintett észrevételében a határozat kérelmező jogsértését megállapító részének helyben hagyását kérte és perköltséget igényelt. Álláspontja szerint a határozat helyesen állapította meg, hogy a kérelmező megsértette a Ve. 147. § (1) bekezdésében és a

147/E. §-ban foglalatokat. Rámutatott, hogy a jelen ügyben nyilvánvalóan megvalósult a politikai reklám, ugyanis a kérelmező nemcsak hogy a Jelölő szervezetek kampányüzeneét tartalmazó közleményt és videót tett közzé, hanem maga is megismételte a Jelölő szervezetek politikai üzenetét.

A Kúria döntése és jogi indokai

[19] A Kúria a bírósági felülvizsgálati kérelem alapján a Ve. 231. § (4) bekezdésének megfelelően a sérelmezett határozatot, valamint az azt megelőző eljárást megvizsgálta, és megállapította, hogy a felülvizsgálati kérelem – az alábbiak szerint – nem megalapozott.

[20] A Ve. 222. § (1) bekezdése alapján a Nemzeti Választási Bizottság határozata ellen az ügyben érintett természetes és jogi személy, jogi személyiség nélküli szervezet bírósági felülvizsgálati kérelmet nyújthat be. A Kúria a Ve. 222. § (1) bekezdése alapján a kérelmező érintettségét – figyelemmel arra, hogy a határozat rá rendelkezést tartalmazott – elfogadta.

[21] A Kúria a felülvizsgálati kérelem elbírálása során megtekintette a kifogásolt tartalmakat bemutató – a kérelmező honlapján, illetve az érintett kifogásában megjelölt internetes hivatkozás alatt elérhető – felvételeket.

[22] A Kúria előrebocsátja, hogy közszolgálati médiaszolgáltatónak a médiatartalom-szerkesztésre vonatkozó szabadsága az Alaptörvény IX. cikk (1) bekezdésében védett véleménynyilvánítási szabadság körébe tartozik {19/2016. (X. 28.) AB határozat, 20/2016. (X. 28.) AB határozat}. A megemelt védelmi szint érvényesülése különösen érvényes választási kampányidőszakban, ahol a jelöltek és a jelölő szervezetek versengése bemutatásának szabadsága a demokratikus jogállam attribútuma, egyúttal maga is az Alaptörvény IX. cikk (2) bekezdés második fordulatában említett a demokratikus közvélemény kialakulásához szükséges szabad tájékoztatás feltétele. Helyesen utalt a felülvizsgálati kérelem – az alkotmánybírósági gyakorlatot is bemutatva – arra, hogy egy műsorszám tartalmának meghatározása, a tartalom kiválasztása, összeállítása és az annak alapján kialakított gyakorlat a szerkesztői szabadság és a szerkesztői felelősség körébe tartozik. A Kúria megítélése szerint ezért a szerkesztési szabadság az Alaptörvény és a törvény keretei között fokozott védelmet élvez.

[23] Jelen ügyben a politikai reklám fogalmának meghatározása az egyik alapkérdés. Ennek során a Ve. és az Mttv. szabályain túl figyelembe veendő az Alaptörvény IX. cikk (3) bekezdése, amelynek értelmében „[a]” demokratikus közvélemény kialakulásához választási kampányidőszakban szükséges megfelelő tájékoztatás érdekében politikai reklám médiaszolgáltatásban kizárólag ellenérték nélkül, az esélyegyenlőséget biztosító, sarkalatos törvényben meghatározott feltételek mellett közölhető.” Az Alkotmánybíróság a 19/2016. (X. 28.) AB határozata szerint az Alaptörvény a politikai reklám fogalmát nem határozza meg szövegszerűen. Ugyanakkor egyrészt egyértelműen a demokratikus közvélemény kialakulásához köti azt, a véleménysszabadság alapjogába ágyazva, másrészt közvetlenül összekapcsolja a választással, ezen belül a jelölő szervezetekkel, harmadrészt összekapcsolja

a politikai reklám fogalmát a választási kampányidőszakkal. Abból, hogy az Alaptörvény a politikai reklám fogalmát a kampányidőszakhoz és a jelölő szervezetekhez köti, az következik, hogy a politikai reklám az Alaptörvény e rendelkezései értelmében az a közlés, amely a jelölő szervezetek jelöltjeit, népszavazáskor a kérdés mikénti eldöntését támogatja. Ezt az értelmezést támasztja alá az esélyegyenlőségre utaló szövegrész is az Alaptörvény e rendelkezésében. (Indokolás [36]) Utalt arra is az Alkotmánybíróság, hogy a politikai reklám fogalmi eleme az Alaptörvény alapján a jelölő szervezetek és jelöltek érdekében, a képviselővé válásért való közlés, a közvélemény befolyásolása a választáson induló jelöltek, népszavazáskor pedig a feltett kérdést illetően. (Indokolás [39])

[24] A fentiekből és az Alaptörvény 28. cikkéből is következően a politikai reklám fogalmát, ha az a tételes jogban megjelenik, az Alaptörvénnyel összhangban kell értelmezni.

[25] A Kúria megítélése szerint a sajtó szerkesztési szabadságát nemcsak a törvényi keretek határozzák meg, hanem az Alaptörvény is: politikai reklámot a médiaszolgáltatásban kizárólag ellenérték nélkül, az esélyegyenlőséget biztosító feltételekkel lehet közölni. Az absztrakció szintjén így megállapítható, hogy a politikai reklám közzététele a médiaszolgáltató szerkesztési szabadságának korláta lehet. A Kúria megítélése szerint épp az alapjogi védeletről – az esélyegyenlőség biztosításának alkotmányi követelményéből – következik, hogy egy közzétett műsorszám vonatkozásában tartalmi szempontból is vizsgálható, hogy az politikai reklámnak minősül-e vagy sem. Ellenkező esetben könnyen sérülhet az Alaptörvény által előírt esélyegyenlőség biztosítása.

[26] A Kúria a Ve. hatálybalépése óta többször értelmezte a politikai reklám fogalmát. Így elsőként Kvk.II.37.447/2014/5. számú végzésében az országosan elérhető lineáris médiaszolgáltatást nyújtó médiaszolgáltató műsorszám során sugárzott videófelvevételeket politikai reklámnak minősítette, amikor az megállapította, hogy a „videófelvevételek nem a műsorszám kapcsolt helyszínén történt események során kerültek közzétételre, hanem attól függetlenül kerültek a műsorba szerkesztésre és közlésre. A videófelvevételek tartalmuknál fogva a Ve. szerinti politikai reklám fogalmának megfelelnek [...]” A végzés a tényállás keretében rögzítette, hogy a videófelvevételek az érintett öt jelölő szervezet közös szlogenjével és megjelenő logóikkal zárult, „ezáltal népszerűsítve a jelölő szervezeteket, annak támogatására ösztönző tartalommal.”

[27] A Kúria a Kvk.III.37.328/2014/6. számú végzésében arra az álláspontra helyezkedett, hogy az „ügyben vizsgált műsorszám hiába felel meg a társadalmi célú reklám egyéb fogalmi elemeinek, ha egyébként a Ve. szerinti politikai reklám fogalmának megfelel, mert akkor politikai reklámnak kell tekinteni. Ez a megállapítás a közérdekű közleményekre is vonatkozik. Ebből, és a Ve. szerinti eltéréssel alkalmazandó Mttv.-ben meghatározott politikai reklám fogalmából következik, hogy nem a megrendelő személye, hanem a műsorszám tartalma dönti el a minősítést.” Ebben az ügyben a Kúria nem tulajdonított jelentőséget annak, hogy az adott pártok emblémája nem szerepelt a reklámon, illetve nevük nem hangzott el, mivel a Ve. 146. § a) pontja szerint politikai reklámnak minősül az is, ha a jelölő szervezet célját, jelszavát népszerűsíti a műsorszám.

[28] Ugyancsak a tartalom szerint minősítette a Kúria a Kfv.I.37.573/2019/2. számú végzésében a hírműsorba bevágott videófilmet politikai reklámként. Rámutatott, hogy a

médiaszolgáltatónak „[fel] kellett volna ismernie, hogy a hírműsorába ágyazott kisfilm politikai reklámnak minősül, emiatt annak teljes terjedelemben történő közlése sérti a Ve. 147/F. § (1) bekezdésében foglaltakat. Nem védhető az az érvelése, hogy csupán tájékoztatót az ellenzéki képviselő dehonesztáló megjegyzése elleni válaszlépésekről. Ez akkor lenne igaz, ha a hírműsora keretében csupán beszámol erről, de nem teszi közzé a »tájékoztató« kisfilmet.” {Kfv.I.37.573/2019/2. számú végzés [19] bekezdés}

[29] A Kfv.IV.37.602/2019/4. számú ügyben az eljárás során nem volt vitatott, hogy egy műsorszámon belül közzétett tájékoztatónak minősített kisfilm politikai reklám, mivel arra irányul, hogy egy jelölőszervezet népszerűségét, támogatását növelje. A végzés rámutatott arra is, hogy a Ve. részletes szabályokat, bejelentési kötelezettséget ír elő a médiaszolgáltató részére, amely nélkül az politikai reklám közzétételére a kampányidőszakban nem jogosult. A Kúria ez ügyben kifejtett álláspontja szerint „a tájékoztatási kötelezettség és tájékoztatás, illetve a szerkesztői szabadság [...] e törvényi előírást nem írják felül. Ennélfogva a médiaszolgáltató csak a jogszabályi előírás teljesítésének tükrében érvényesítheti az őt megillető védeltséget. A kérelmező azonban e törvényi szabályt egyértelműen megsértette, egy megkerülhetetlen feltételt nem teljesített, így alappal nem védekezhet olyan jogosítványokkal, amelyek csak a saját jogkövető magatartásának függvényében illethetik meg. A Kúria a döntése meghozatalakor figyelemmel volt az Alaptörvény IX. cikk (1) bekezdésében foglalt véleménynyilvánítás szabadságából következő médiatartalom-szerkesztési szabadságra is [lásd pl. a 19/2016. (X. 28.) AB határozat, Indokolás (26)]. Ez a szabadságjog alapjogi védelemben részesül, azonban nem tekinthető abszolút jognak. Korlátozásának feltételeit az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdése határozza meg. A Kúria megítélése szerint a Ve. 147/F. § (1) bekezdésébe foglalt törvényi követelmény alapján a nevesített alapjog korlátozható a Ve. 139. § (1) bekezdésben definiált kampányidőszak alatt (a szavazás napját megelőző 50. naptól a szavazás napján a szavazás befejezéséig tartó időszak). Figyelemmel arra, hogy a médiatartalom-szerkesztési szabadság alapjog keretében a kérelmezőnek a felállított törvényi korlát mellett is kellő mozgástere, szabadsága marad arra, hogy tájékoztatást nyújtson a kampányidőszakban zajló releváns eseményekről, így a törvényi tilalom betartására a kérelmező köteles.” {Kfv.IV.37.602/2019/4. számú végzés [11]-[12] bekezdés}

[30] A Ve. 146. § a) pontja és az Mttv. 203. § 55. rendelkezései alapján a Kúria Kvk.III.37.608/2019/4. számú végzésében megállapította, hogy politikai reklámnak a reklámhoz hasonló módon megjelenő, illetve a médiaszolgáltató által közzétett, a médiaszolgáltató által érdemben nem szerkesztett műsorszámok minősülnek. A végzés szerint „érdemi tartalmi szerkesztésnek volt tekinthető az eredeti hangszav helyett narrátor alkalmazása, a kampányfilm üzenetének további tömörítése annak kevésbé lényeges elemeinek kivágásával, mely változtatások ugyan még inkább felerősítették az ismertetett kampányfilm üzenetét, azonban a szerkesztett hír jellegére tekintettel azon csak a kiegyensúlyozottsági követelmények [3096/2014. (IV. 11.) AB határozat 35., 36. megfontolások] lettek volna számon kérhetők.” {Kvk.III.37.608/2019/4. végzés [7] bekezdés} E határozatában a Kúria arra is kitért, hogy „[ha] minden jelölő szervezetről, vagy annak programjáról közölt tudósítás, amely szükségszerűen eljuttatja az adott jelölő szervezet üzenetét a választókhoz (és ekként a jelölő szervezetet népszerűsíti) politikai reklám volna, akkor nem volna biztosítható az Alaptörvény IX. cikk (2) bekezdése szerinti demokratikus közvélemény kialakulásához szükséges szabad tájékoztatás intézményrendszere. Ez esetben választási kampányidőszakban a pártok üzeneteiről való tudósítás és az álláspontok ütköztetésére lineáris médiaszolgáltatók által nem volna mód, az egy műsorszámban számos

esetben nem kivitelezhető és szükségtelen, a tájékoztatás minőségét aránytalanul korlátozó követelmény volna.” {Kvk.III.37.608/2019/4. végzés [9] bekezdés}

[31] Mivel valamennyi ügyben az elsődlegesen megítélendő anyagi jogi kérdés az volt, hogy az adott tartalom politikai reklám-e, továbbá, hogy valamennyi ügyben a tényállás releváns elemei (lineáris médiaszolgáltató műsorában jelent meg a NVB által választási reklámként azonosított tartalom) megegyeznek, ezért a fenti határozatokat a Kúria ítélezése során irányadónak tekintette.

[32] Indokolt rámutatni, hogy valamennyi korábbi határozatában a Kúria elvégezte a műsorszám tartalmi vizsgálatát, még a Kvk.III.37.608/2019/4. végzésében is, amelyben a politikai reklám fogalmát – a korábbi, töretlen gyakorlattól eltérően – formai szempontok alapján is vizsgálta. Ez azt jelenti, hogy a kúriai gyakorlat elsősorban tartalmi kérdésként, nem pedig a megjelölés, illetve a megjelenés egyéb körülményei alapján dönt arról, hogy a kifogásolt tartalom politikai reklámnak minősül-e.

[33] Mindezt – és a felülvizsgálati kérelemben foglaltakat is – figyelembe véve abban kellett dönten, hogy a kifogásolt médiatartalom esetén a politikai reklám fogalmának megfelelő műsorszámokról van-e szó.

[34] A Kúria megítélése szerint az első kérdés eldöntése szempontjából jelentősége van annak, hogy a médiaszolgáltató érdemben szerkesztette-e a kifogásolt médiatartalmat. Az „érdemben” kifejezés szintén a tartalmi vizsgálat szükségességét veti fel. A Kúria egyetért a felülvizsgálati kérelemben megfogalmazott azon tétellel, hogy a mediaszerkesztési gyakorlatban a modern kornak, a XXI. század közösségi médiára épülő struktúráját figyelembe kell venni. Így egyetért azzal, hogy a közösségi médiában található tartalmakat fel lehet használni a közszolgálati médiában is a kampány-témák illusztrációjára. Ugyanakkor ez azt is jelenti, hogy a politikai reklám fogalmát sem lehet „statikusan” értelmezni, a véleménynyilvánítási szabadság érvényesülésének, valamint az esélyegyenlőség elvének a modern kor követelményeiben is érvényesülni kell, a modern kori körülmények nem ronthatják le az alkotmányos egyensúly követelményét. Jelen ügyben a Kúria – a Nemzeti Választási Bizottsággal összhangban – azt állapította meg, hogy a közzétett műsorszámok a tartalmi tömörítés elmaradása, a kisfilmek üzeneteinek teljes átadás, a nagymértékben megegyező képi- és azonos tartalmú hanganyag alapján érdemben nem szerkesztettek anyagnak minősülnek, a kifogásolt tartalmak megfelelnek a politikai reklám tartalmi meghatározásának. Az, hogy a hírműsor szerkesztett, önmagában még nem jelenti azt, hogy abban politikai reklám fogalmilag sem jelenhet meg.

[35] Megjegyzendő azonban, hogy az, hogy a tartalom érdemben szerkesztett-e, különös gondossággal, formai és tartalmi szempontok alapján esetről-esetre ítéltető meg. Ennek során döntő, de nem kizárólagos jelentősége lehet a tartalmi tömörítésnek, a vágásnak, vagy éppen a narrációnak, ha az nem szorítkozik az eredeti tartalom szó szerinti ismertetésére. Ugyanakkor nem tekinthető feltétlenül politikai reklámnak az egyes jelölő szervezetekről, vagy azok programjáról közölt tudósítás, amely szükségszerűen eljuttatja az adott jelölő szervezet üzenetét a választókhoz. Ez ugyanis az Alaptörvény IX. cikk (2) bekezdése második fordulatában említett demokratikus közvélemény kialakulásához szükséges szabad tájékoztatás keretébe illeszkedik.

[36] A politikai reklám Mttv. 203. § 55. pontja szerinti definíció utolsó fordulata szerint az „a reklámhoz hasonló módon megjelenő, illetve közzétett műsorszám.” Ez azonban lényegét tekintve nem fogalmi elem, hanem a megjelenésre vonatkozó előírás. A politikai reklámokra is igaz ugyanis az a kereskedelmi közleményekre vonatkozó általános szabály, amely szerint azokat világosan és érthetően el kell különíteni a más médiatartalmaktól. Ezért az Mttv. 32. § (2) bekezdése értelmében audiovizuális médiaszolgáltató esetén optikai és akusztikus figyelemfelhívással (képpel és hanggal), rádióban értelemszerűen akusztikus figyelemfelhívással el kell választani más médiatartalmaktól. Politikai reklám közzétételekor az Mttv. 32. § (4) bekezdése szerint a közzététel megrendelőjét egyértelműen meg kell nevezni; e rendelkezés is azt szolgálja, hogy az ilyen közlemények elkülöníthetők legyenek más szerkesztett politikai tartalomtól.

[37] Ez pedig azt jelenti, hogy nem a közzététel Mttv. 32. §-ában meghatározott módja teszi politikai reklámmá az adott médiatartalmat, hanem annak tényleges – előzőekben kifejtettek szerint nem szerkesztett – tartalma. Az Mttv. 203. § 55. pontja szerinti meghatározás utolsó fordulata tehát a politikai reklám jogszerű közzétételének formai feltétele, nem pedig olyan definíciós elem, amely hiányában a tartalom ne volna politikai reklámnak tekinthető.

[38] Ebből pedig nem az következik, hogy – amint arra a kérelmező felülvizsgálati kérelmében is hivatkozott – a kifogásolt tartalmak azért sem tekinthetők politikai reklámnak, mert azokat nem reklámhoz hasonlóan tették közzé, hanem az, hogy ha azok a tartalom szerinti minősítés alapján politikai reklámok voltak, azok közzététele nem felelt meg az Mttv. előírásainak.

[39] A kérelmező felülvizsgálati kérelmére tekintettel kérte a határozat végrehajtásának felfüggesztését. Ezt a kérelmet a Kúria azonnali jogvédelem (halasztó hatály elrendelése) iránti kérelemnek tekintette.

[40] A Kp. 51. § (1) bekezdése szerint a bíróság tanácsa az azonnali jogvédelem iránti kérelemről a bírósághoz érkezésétől számított tizenöt napon belül dönt. Hiánypótlásnak nincs helye. Ugyanezen § (7) bekezdése értelmében az azonnali jogvédelmet biztosító végzés az eljárást befejező határozat jogerőre emelkedésével veszti hatályát, ha azt a bíróság tanácsa az eljárás során a felek kérelmére vagy hivatalból nem helyezte hatályon kívül. A bíróság ettől eltérő időpontot is megállapíthat, amely nem lehet későbbi, mint a perorvoslati kérelem benyújtására nyitva álló határidő utolsó napja. Figyelemmel arra, hogy a Kúria végzésével szemben sem rendes, sem rendkívüli Kp. szerinti perorvoslatnak nincs helye, a választási ügyben történő eljárása esetén pedig a Ve. 232.§ (5) bekezdése zárja ki a további jogorvoslatot, az azonnali jogvédelem iránti kérelem elbírálása során választási ügyben az eljárást befejező határozat jogerőre emelkedésével kapcsolatos hatályvesztéstől eltérő időpontot nem lehetne megállapítani.

[41] A Kúria a Ve. 228.§ (2) bekezdésének megfelelően az NVB határozata elleni bírósági felülvizsgálat iránti kérelemről legkésőbb a kérelemnek a Kúriára történő beérkezésétől számított harmadik napon dönt, végzésével szemben a fentiek szerint nincs sem perorvoslat, sem jogorvoslat. A rövid eljárási határidőre tekintettel választási ügyben a Kúria

előtti eljárásban a Kp. 51.§ (1) bekezdés szerinti határidő nem alkalmazható, az 51.§ (7) bekezdése pedig nem értelmezhető. Ezért a Kúria mellőzte az azonnali jogvédelem iránti kérelem érdemi elbírálását. {Hasonlóan lásd Kvk.I.37.388/2018/2. számú végzés [18]-[20] bekezdéseit}

[42] A fentiekben kifejtettekre tekintettel a Kúria az NVB határozatát a Ve. 231. § (5) bekezdés a) pontja alapján a rendelkező részben foglaltak szerint helybenhagyta.

A döntés elvi tartalma

[43] *A sajtó szerkesztési szabadságát nemcsak a törvényi keretek határozzák meg, hanem az Alaptörvény is: politikai reklámot a médiaszolgáltató kizárólag ellenérték nélkül, az esélyegyenlőséget biztosító feltételekkel közölhet, így a politikai reklám közzététele a médiaszolgáltató szerkesztési szabadságának korlátja lehet. Az esélyegyenlőség biztosításának követelményéből következik, hogy egy közzétett műsorszám vonatkozásában tartalmi szempontból is vizsgálható, hogy az politikai reklámnak minősül-e vagy sem.*

Záró rész

[44] A Kúria a felülvizsgálati kérelemről a Ve. 229. § (2) bekezdése alapján nemperes eljárásban döntött.

[45] A Kúria az érintett költségigényét elutasította az eljárás sommás, nemperes jellegére és arra figyelemmel, hogy kontradiktórius eljárás hiányában nincs a nemperes eljárásban olyan ellenérdekű fél, amely a költség megtérítésére kötelezhető lenne [Kp. 35. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 83. § (1) bekezdés].

[46] A kérelmező illetékmentességi nyilatkozatot nem csatolt, amelyre figyelemmel a Ve. 228. § (2) bekezdése és a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény 35. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó, a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 102. § (1) bekezdése alapján az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 45/A. § (5) bekezdése szerinti mértékű nemperes eljárási illetéket köteles viselni.

[47] A Kúria tájékoztatja a kérelmezőt, hogy az illetéket a Nemzeti Adó-és Vámhivatal 10032000-01070044-09060018 számú illetékbevételi számlájára kell az esedékesség napjáig megfizetnie. A megfizetés során közleményként fel kell tüntetni a Kúria megnevezését, a kúriai ügyszámot, valamint a fizetésre kötelezett adóazonosító számát.

[48] A határozat elleni további jogorvoslat lehetőségét a Ve. 232. § (5) bekezdése zárja ki.

Budapest, 2024. május 9.

Dr. Balogh Zsolt s.k.

a tanács elnöke

Dr. Hajas Barnabás s.k.

előadó bíró

Dr. Kalas Tibor s.k.

bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő

A Kúria

kijavító végzése

Az ügy száma: Kvk.IV.39.044/2024/13.

A tanács tagjai: Dr. Balogh Zsolt a tanács elnöke

Dr. Hajas Barnabás előadó bíró

Dr. Kalas Tibor bíró

A kérelmező: kérelmező

(cím1.)

A kérelmező képviselője: Mayer és Társai Ügyvédi Iroda

(cím2;

ügyintéző: Dr. Mayer Erika ügyvéd)

Az érintett: Momentum Mozgalom

(cím3

Az érintett képviselője Dr. Halász Árpád Ügyvédi Iroda

(cím4

ügyintéző Dr. Halász Árpád)

Az eljárás tárgya: a Nemzeti Választási Bizottság 252/2024. számú határozatának felülvizsgálata

Rendelkező rész

A Kúria a Kvk.IV.39.044/2024/6. számú végzés rendelkező rész második bekezdését akként javítja ki, hogy:

„kötelezi a kérelmezőt, hogy az esedékesség napjáig fizessen meg az államnak – az állami adó- és vámhatóság illetékbevételi számlájára – 10.000 (azaz tízezer) forint közigazgatási nemperes eljárási illetéket. Az illetékfizetési kötelezettség e határozat jogerőre emelkedését követő 60. napon válik esedékessé.” rendelkezése helyesen **„A nemperes eljárás illetéke az állam terhén marad.”**

A Kvk.IV.39.044/2024/6. számú végzés indokolásának [46] bekezdését az alábbiakra javítja ki:

„ A tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt – az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 45/A. § (5) bekezdés szerinti mértékű – illeték a Ve. 228. § (2) bekezdése, valamint a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (Kp.) 35. § (1) bekezdése értelmében alkalmazandó, a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) 102. § (6) bekezdésében foglaltaknak megfelelően az állam terhén marad.”

A kijavító végzés ellen nincs helye felülvizsgálatnak.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] A Kúria a Kvk.IV.39.044/2024/6. számú végzésében a felmerült eljárási illetékekkel kapcsolatban kötelezte a kérelmezőt, hogy az esedékesség napjáig fizessen meg az államnak – az állami adó- és vámhatóság illetékbevételi számlájára – 10.000 (azaz tízezer) forint közigazgatási nemperes eljárási illetéket, valamint az indokolás [46] bekezdése is ennek megfelelő szövegezést tartalmazott, annak ellenére, hogy a kérelmező a felülvizsgálati kérelmében nyilatkozott arról, hogy az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 5. § (1) bekezdés j) pontja alapján teljes személyes illetékmentességben részesül, ezért a felülvizsgálati eljárás illetékének megfizetése alól is mentesül.

[2] A Kúria a kifejtettek alapján, a végzését a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény (Ve.) 228. § (2) bekezdése, valamint a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (Kp.) 84. § (2) bekezdése értelmében alkalmazandó polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 352. § (1) bekezdése alapján – kérelemre - kijavította.

[3] A végzés ellen a Kp. 116. § d) pontja alapján felülvizsgálatnak nincs helye

Budapest, 2024. augusztus 27.

Dr. Balogh Zsolt s.k.

a tanács elnöke

Dr. Hajas Barnabás s.k.

előadó bíró

Dr. Kalas Tibor s.k.

bíró

A kiadmány hitelével:

Kúria
IV.Kvk.39.044/2024/6-II
tisztviselő

15